Kuidas toetada lähisuhtevägivalla ohvrit

TACTICS

TACTICS Kuidas toetada lähisuhtevägivalla ohvrit

1 ☑ Soodustage dialoogi

☑ Looge usalduslik suhe

Kui politseijaoskonda siseneb LSV ohver, suhtuge temasse **lugupidamise ja empaatiaga**, pidades silmas, et ta võib olla traumajärgses šokiseisundis.

Kasutage väljendeid nagu:

Me oleme siin selleks, et Sind toetada.

Ma olen mures Sinu pärast, kas saad täpsustada, mis sinuga juhtus.

Võimaluse korral tuleks LSV juhtumitele, kus kannatanu on naine, määrata **naissoost politseiametnik**, eelistatavalt tsiviilriietuses.

☑ Turvalisuse tagamine

Võimaldage turvaline ruum, kus ta saab **rääkida privaatselt ja vabalt**.

Tagage, et vägivalda kogenu ja toimepanija annavad ütlusi eraldi ja teineteise vaateväljast väljas.

Kui kannatanul on kaasas toetav isik, pakkuge talle, et ta võib soovi korral jääda kannatanu juurde.

Pakkuge eraldi turvalist ruumi, kui **kaasas on lapsed**. Laste küsitlemise juures peaks olema turvaline vanem ja alaealise küsitlemiseks koolitatud politseiametnik.

☑ Avatud suhtlemise toetamine

Andke **piisavalt aega**, et kannatanu saaks oma loo ära rääkida, sh viimase vahejuhtumi, aga ka muu olulise, mida ta soovib jagada

Kuulake kannatanu ära teda katkestamata, oma arvamust ja hinnanguid andmata, ja öelge talle:

Ma kuulan Sind, ma ei anna hinnanguid.

Näidake, et **kuulate tähelepanelikult** oma näoilme, kehakeele ja väljendite abil nagu näiteks

Me võime teha pausi, kui Sa seda soovid.

Võta rahulikult aega, ma olen siin Sinu jaoks.

Kontrollige üle, et saaksite kannatanu ütlustest õigesti aru. Korrake või sõnastage ümber, mida te arvate, et kannatanu ütles. Näiteks:

Nii, ma sain aru, et … Kas ma sain õigesti aru?

Kas ma sain õigesti aru, et ...?

Rääkige vägivallast avatult ja **julgustage** kannatanut avatud küsimuste abil juhtunust rääkima.

Küsige kannatanult tema konkreetsete vajaduste ja murede kohta.

☑ Teavitamine sellest, mis saab edasi

Selgitage, et **politsei roll** on esmane reageerimine ja kannatanutele suunatud teenused pakuvad vajaduspõhist tuge.

Tutvustage talle, et piirkonnas on olemas **LSV ohvritele suunatud teenused**, mis pakuvad tuge.

Selgitage, mis saab ja võib juhtuda edasi. Vastake kõigile küsimustele ja **täpsustage**, kui vajalik.

2 Riskihindamine

Viige **riskihindamine** läbi alati, kui kannatanu pöördub politseisse.

Uus riskihindamine võib olla vajalik juhul, kui kannatanu pöördub uuesti politseisse pärast uut **LSV intsidenti**.

Teavitage kannatanut, milleks on riskihindamine vajalik. Riskihindamise eesmärk on tuvastada riskitegurid, mis määravad kannatanu ohutaseme, et kannatanu saaks **turvalisuse ja kaitse** tagamiseks vajalikku tuge.

Püüdke riskihindamist läbi viies olla võimalikult täpne kannatanu ütluste suhtes, lastes tal **oma lugu** rääkida, teda katkestamata ja hinnanguid või soovitusi andmata.

Võimalusel koguge teavet **toimepanija** riskitegurite kohta (vägivalla eskaleerumine, asjaolude muutumine, relva/alkoholi/ainete kuritarvitamine).

Võtke võimalikult palju arvesse kannatanu enda hinnangut oma turvalisusele ja **tema tajutud** ohtu.

3 Väärkohtlemisest teatamine

Selgitage, kuidas süüteoteadet esitada ning millised on selle **mõjud** ja võimalikud tulemused.

Aidake kannatanul süüteoteade **ette valmistada**, andke piisavalt aega ja aidake teate koostamisel.

Esitage objektiivseid küsimusi ja **vältige hinnangute andmist**. Ärge seadke fakte kahtluse alla või ärge heitke kannatanule võimalikku viivitust ette.

Selgitage, mis on tõendid ja **koguge tõendeid**.

Paluge kannatanul süüteoteade läbi lugeda ja toetage teda selle **ülevaatamisel** enne allkirjastamist, et teade oleks korrektselt vormistatud.

Selgitage ametniku **teatamiskohustust** LSV kahtluse korral isegi kui kannatanu ei soovi teadet esitada.

Veenduge, et kogute teavet vägivalla ajaloo ja konteksti kohta.

4 Pärast väärkohtlemisest teatamist

Selgitage kannatanule, mis saab edasi, sealhulgas mistahes **menetlustoiminguid** ja võimalikku lähenemiskeeldu, samuti seda, kuidas toimepanijat menetlusest teavitatakse.

Kannatanut tuleb põhjalikult informeerida sellest, milliseid **kaitsemeetmeid** tema suhtes rakendataks, kui sageli ja kui kaua. Teavitage kannatanut meditsiiniprotseduuridest, mis võivad olla vajalikud ja sellest, kui oluline on tõendite **dokumenteerimine** õiguskaitseorganite jaoks.

Andke kanntanule kirjalikult selle politseiametniku nimi ja **kontaktandmed**, kelle poole ta võib korduva vägivalla puhul pöörduda. Julgustage teda võtma selle ametnikuga ühendust, kui tal on küsimusi või kui ta vajab täiendavat abi, kui on juba turvalises kohas toimepanijast eemal. Võimaluse korral võiks kontaktisik jääda samaks.

Järgmisel kohtumisel kannatanuga **korrake** talle juba antud teavet.

5 Suunamine toetavatele teenustele

Andke LSV ohvritele suunatud teenuste, sealhulgas riiklike ja kohalike teenuste **ajakohastatud loetelu** paberkandjal, kui see on kannatanu jaoks ohutu. Selgitage loetelu sisu.

Kui kannatanul on alla 18-aastased lapsed, veenduge, et nimekiri sisaldab ka lastele suunatud teenuseid, ja vajadusel võtke ühendust kohaliku laste heaolu spetsialistiga.

Olge suunamisel proaktiivne. Lisaks teenuste loetelu esitamisele küsige kannatanult, kas võite tema nimel ühendust võtta ohvriabi ja sotsiaalosakonnaga. Nõusoleku saamise korral **looge kontakt**, et suunata kannatanu tõhusalt ja turvaliselt vajaduspõhiste tugiteenuste juurde.

TACTICS

TACTICS

work-with-perpetrators.eu/tactics

Comisión para la investigación de malos tratos a mujeres

Women's Support and Information Center
There is a way out of violence!

UNIVERSITY OF TARTU

MEFH

Psytel

gesine intervention

www.work-with-perpetrators.eu

Funded by the European Union

Kaasrahastatud Euroopa Liidu poolt. Avaldatud seisukohad ja arvamused on ainult autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu või Euroopa Komisjoni seisukohti ja arvamusi. Euroopa Liit ega Euroopa Komisjon nende eest ei vastuta.

November 2024